

Ls. 6197/1910.

We Lwowie, dnia 18. lutego 1910.

Aleg

1318

Wniosek

posła Skwarki i tow. w sprawie Rady kultury krajowej.

Wysoki Sejm raczy uchwalić

/ załączony pod ./. projekt Rady kultury krajowej.

Wnioskodawca :

Skwarko.

*Makuch, Kiweluk, Kurowiec, Winniczuk, Sandulak, Sodomora, T. Staruch, A. Staruch,
Dumka, Kryśowaty, Hanczakowski, Tracz, Lewicki, Oleśnicki, Krynicki, Korol.*

Rada kultury krajowej.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

I. Organizacya Rady kultury krajowej.

§. 1.

Siedziba i skład Rady kultury krajowej.

Rada kultury krajowej jest instytucją krajową, ma swą siedzibę we Lwowie i składa się:

1. z sekcji polskiej,
2. z sekcji ruskiej,
3. z centralnego Wydziału dla spraw wspólnych.

§. 2.

Sekcye.

Sekcye (§. 1.) tworzą się w ten sposób, iż wszystkie, do wyboru uprawnione Towarzystwa (ewentualnie Stowarzyszenia, Spółki) każdego powiatu sądowego, wybierają wspólnie jednego delegata do tej sekcji, która odpowiada narodowości okręgu. Jeżeli w okręgu mieszanym istnieje więcej Towarzystw obu narodowości do wyboru uprawnionych, wówczas wolno każdej grupie wybrać jednego delegata do sekcji, która odpowiada jej narodowości.

Jeżeli działalność Towarzystwa uprawnionego do wyboru rozciąga się według jego statutu na dwa albo więcej powiatów sądowych, wówczas może Towarzystwo wykonywać swe prawo wyborcze według ogólnej liczby swych członków lub w okręgu swojej siedziby, oznaczonego statutami, albo wybierać we wszystkich powiatach, w których ma odpowiednią (§. 3.) liczbę członków wspólnie z innemi Towarzystwami, do wyboru uprawnionemi.

W myśl niniejszej ustawy należy rozumieć jako Towarzystwa takie spółki włościańskie (stowarzyszenia), które według swoich statutów mają na celu popieranie rolnictwa wogóle lub tylko jednej jego gałęzi.

§. 3.

Prawo do wyboru w myśl §. 2. mają te Towarzystwa, które według statutów swoich powołane są do popierania rolnictwa lub jego jakiejś gałęzi, jakiegokolwiek bądź gospodarczego przemysłu, a liczy przynajmniej trzydziestu członków.

Wykonanie tego prawa wyborczego uregulowane będzie osobnymi przepisami wyborczymi, które na pierwszy peryod wyborczy wyda c. k. Rząd w porozumieniu z Wydziałem krajowym, a na dalsze wyborcze peryody centralny Wydział Rady kultury krajowej, po wysłuchaniu opinii obu sekcji. Przepisy te zatwierdza c. k. Rząd, w porozumieniu z Wydziałem krajowym

§. 4.

Wybieralnym w myśl §. 2. jest każdy własnowolny członek Towarzystwa uprawnionego do wyboru, który na mocy gminnej ordynacji wyborczej nie jest wykluczonym od biernego prawa wyborczego.

§. 5.

Każda sekcya wykonuje zadanie swe samodzielnie i odrębnie, stosownie do postanowień niniejszej ustawy i regulaminu. Organami jej są:

1. Walne zgromadzenie delegatów wysłanych do sekcji, według §. 2., ewentualnie §. 11.

W tem zgromadzeniu mają też prawo udziału i głosowania członkowie Wydziału dotyczącej sekcji, oznaczeni §. 6. pod liczbą 1., 2., 3 i 4.

2. Wydział sekcji.

§. 6.

Wydział każdej sekcji składa się:

1. z zastępcy c. k. Rządu mianowego przez Namiestnika,
2. z członka Wydziału krajowego, mianowego przez Wydział krajowy,

3. z fachowego znawcy, mianowanego przez Ministerstwo rolnictwa,

4. z jednego fachowego znawcy, mianowego przez Wydział krajowy,

5. z piętnastu członków, których wybiorą delegaci oddzielnej sekcji.

Prezydent Rady kultury krajowej, a na wypadek jego przeszkody wiceprezydent, mają prawo być obecnymi na posiedzeniach Wydziału sekcji.

Pod 1, 2, 3, 4 wyszczególnieni reprezentanci rządu i Wydziału krajowego należeć muszą do narodowości dotyczącej sekcji.

§. 7.

Członkowie Wydziału sekcji, wybrani delegatami na Walnem zgromadzeniu (§. 5.) wybierają z pośród siebie przewodniczącego sekcji i tegoż zastępcę.

Wybór ten podlega zatwierdzeniu Cesarza.

§. 8.

Wydział centralny.

Wydział centralny składa się:

1. Z prezydenta i wiceprezydenta, mianowanych przez Cesarza, z których jeden i to naprzemian prezydent albo wiceprezydent ma być narodowości ruskiej.

2. Z obu przewodniczących sekcji i ich zastępców (§. 7).

3. Z obu zastępców o. k. Rządu krajowego (§. 6. ust. 1).

4. Z obu zastępców Wydziału krajowego, przydzielonych przez Wydział krajowy do sekcji (§. 6. ust. 2. i 4).

5. Z ośmiu członków, wybranych po połowie przez obie sekcje.

§. 9.

Walnemu zgromadzeniu delegatów, Wydziałowi centralnemu i wspólnym posiedzeniom sekcji (§. 2). przewodniczy prezydent Rady kultury krajowej a na wypadek jego przeszkody wiceprezydent. W Wydziałach sekcji przewodniczy przewodniczący dotyczącej sekcji, a na wypadek przeszkody jego zastępca.

§. 10.

Osobne zastępstwo poszczególnych Towarzystw w Radzie kultury krajowej.

Towarzystwom, które według swoich statutów powołane są do popierania gospodarstwa, przemysłu rolniczego lub poszczególnych jego gałęzi a swą działalność rozciągają na cały kraj albo na znaczną część jego, oraz które rozwijają stale skuteczną działalność, może Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Wydziałem krajowym po wysłuchaniu przychylniej opinii Wydziału sekcji lub obu sekcji, udzielić prawa delegowania osobnego zastępcy do odnośnego ogólnego zboru delegatów, ewentualnie do obu ogólnych zborów delegatów,

Towarzystwo takie nie ma jednak prawa wyborczego do Wydziału sekcji po myśli §§. 2. i 3.

§. 11.

Peryody wyborcze.

Wybory, które po myśli niniejszej ustawy mają się odbywać do sekcji Rady kultury krajowej (§. 2) do Wydziału sekcji (§. 6.) i do Centralnego Wydziału (§. 8), oraz wybory przewodniczących sekcji i ich zastępców są prawomocne na jeden peryod wyborczy, który trwa trzy lata.

Po przeprowadzonych wyborach urzędują stare Wydziały i przewodniczący sekcji, tak długo, dokąd nowowybrani przewodniczący sekcji nie będą zatwierdzeni.

Delegaci poszczególnych Towarzystw, wysłani na podstawie §. 10 pełnią swe czynności przez taki sam czas, jak inni wybrani delegaci pod warunkiem, że Towarzystwo, które ich wysłało, nie przestało istnieć.

Delegaci wybrani na wypadek potrzeby przy wyborach uzupełniających dzierżą swe mandaty tylko do końca bieżącego peryodu wyborczego.

§. 12.

Czas trwania urzędowania członków Rady kultury krajowej, którzy nie pochodzą z wyboru.

Prezydent Rady kultury krajowej i jego zastępca, oraz znawcy fachowi, powołani przez c. k. Rząd i Wydział krajowy, urzędują przez lat sześć.

Zastępcy c. k. Rządu i Wydziału krajowego urzędują aż do ich odwołania przez dotyczące władze.

§. 13.

Rozwiązanie Rady kultury krajowej.

Rada kultury krajowej albo poszczególne jej sekcje mogą być rozwiązane rozporządzeniem cesarskiem.

W tym wypadku do trzech miesięcy mają być wybrani nowi delegaci, oraz mają być powołani i mianowani inni członkowie Rady kultury krajowej, ewentualnie sekcji na całe trzecie (§. 11) ewentualnie na sześciolate (§. 11.) peryodu wyborczego.

Na wypadek rozwiązania Rady kultury krajowej urzęduje Wydział centralny nadal tak długo, dokąd się nowy Wydział centralny nie ukonstytuuje. Na wypadek rozwiązania tylko jednej sekcji pełnią swój urząd w Wydziale centralnym nadal członkowie tego Wydziału podług §. 8. ust. 3 i członkowie podług §. 8. ust. 6. aż do ukonstytuowania się nowej

sekcji względnie aż do nowych wyborów podług §. 8. ust. 6. i załatwiają z prezydentem Rady kultury krajowej i jego zastępcą sprawę rozwiązaną sekcji aż do ukonstytuowania się nowej sekcji.

II. Zakres działania i urzędowania Rady kultury krajowej.

§. 14.

Zakres działania Rady kultury krajowej w ogólności.

Zadaniem Rady kultury krajowej jest zastępywać, popierać i bronić interesów rolnictwa oraz przemysłu rolniczego w Królestwie Galicyi i Lodomeryi i t. d.

Do Rady kultury krajowej należy przeto:

1. w sprawach wyżej naprowadzonych:
 - a) udzielanie c. k. Rządowi i Wydziałowi krajowemu swej opinii;
 - b) stawianie samodzielnego wniosku c. k. Rządowi i Wydziałowi krajowemu;
2. wspieranie c. k. Rządu i Wydziału krajowego we wszystkich zarządzeniach, jakie wychodzą na pożytek rolnictwa krajowego;
3. wspieranie działalności spółek gospodarczych i Towarzystw, które według swoich statutów, mają za zadanie popierać i pielęgnować rolnictwo wogóle, poszczególne jego gałęzie lub przemysł gospodarczy;
4. prowadzenie spraw szkolnictwa rolniczego, o ile one wchodzą w zakres jej kompetencji;
5. doglądanie względnie kierowanie zakładami jej przydzielonymi;
6. współdziałanie przy rozdziale subwencyj udzielonych przez państwo lub kraj stosownie do celów, na które zostały przyznane, jak również kontrola ich użycia. Rozdział ten odbywa się na podstawach naprowadzonych w §. 17. 3.

§. 15.

Zadania owe wykonuje Rada kultury krajowej:

1. przez Wydział centralny,
2. przez obie sekcye.

§. 16.

Zakres działania Wydziału centralnego.

Wydział centralny załatwia sprawy wspólne według szczegółowych postanowień regulaminu, bądź to kolegialnie na zasadzie obrad i powziętych uchwał bądź to prezydyalnie.

Posiedzenia Wydziału centralnego zwołuje według potrzeby Prezydent Rady kultury krajowej.

Wydział centralny tylko wówczas może powziąć prawomocne uchwały, jeśli obecnym jest przewodniczący i co najmniej połowa członków centralnego Wydziału.

Uchwały Wydziału centralnego zapadają absolutną większością głosów wszystkich obecnych. Przy równości głosów rozstrzyga przewodniczący.

Prezydent Rady kultury krajowej ma prawo powoływać do obrad Wydziału centralnego, fachowych znawców dla udzielenia wyjaśnień i opinii oraz przydzielać im referaty do wypracowania.

Wydział centralny ma własne biuro, mianuje jego urzędników oraz wykonuje nad nimi władzę dyscyplinarną.

Biuro to podlega prezydentowi Rady kultury krajowej.

§. 17.

Sprawy wspólne, należące do kompetencji Wydziału centralnego.

1. Zastępywanie Rady kultury krajowej na zewnątrz;
2. układanie preliminarzy dla centralnego Wydziału jako takiego oraz jego biura, tudzież ustalanie preliminarzy dla obu sekcji na podstawie ich przedłożenia (§. 27);
3. Rozdzielanie subwencji krajowych i państwowych pomiędzy obie sekcje, uwzględniając liczebny stosunek ludności obu narodowości i wysokość opłacanego gruntowego i domowo-klasowego podatku, przyczem podatków z dóbr tabularnych nie wlicza się; subwencje przeznaczone bezpośrednio lub pośrednio na popieranie chowu i zbytu bydła rozdzielać według stanu bydła obu narodowości; o ile chodzić będzie o subwencje przeznaczone dla osobnych gałęzi gospodarczych, które tylko w niektórych okolicach kraju prowadzi się, to rozdział tych subwencji następuje według wyżej naprowadzonych zasad, jednak za podstawę bierze się tylko liczbę ludności i jej podatkowej, siły w tych powiatach sądowych, w których istnieją te gałęzie produkcji i dla których są przeznaczone subwencje wspomniane;
4. Prowadzenie kasy;
5. Doglądanie, względnie kierowanie zakładami przydzielonymi bezpośrednio Wydziałowi centralnemu,
6. Pośrednictwo w stosunkach między c. k. Rządem i Wydziałem krajowym, oraz obiema sekcjami;
7. Popieranie Ministerstwa rolnictwa w sprawach krajowego chowu koni,
8. Udzielanie opinii i dawanie inicjatywy w sprawach odnoszących się do kultury krajowej;
9. Wysyłanie delegatów i zastępców we wszystkich tych

wypadkach, gdzie się rozchodzi o zastępstwo Rady kultury krajowej tylko przez jednego zastępcę;

10. Kontrola użycia przez sekcye państwowych i krajowych subwencyj.

§. 18.

Zakres działania sekcij.

Każda z obu sekcij załatwia samodzielnie i odrębnie swe sprawy, należące do Rady kultury krajowej według §. 14., o ile one jako sprawy wspólne po myśli §. 17. nie należą do zakresu działania Wydziału centralnego.

Opinie, jakich by zażądano od całej Rady kultury krajowej, lub od obu Wydziałów sekcij, mają obie sekcye względnie ich Wydziały wydać z osobna i przedłożyć je Prezydium Rady kultury krajowej. Prezydium Rady kultury krajowej pozostawia się do woli przedłożenie tej opinii Wydziałowi centralnemu.

Przedłożenie to ma jednak nastąpić wówczas, gdy przynajmniej trzech członków Wydziału centralnego tego zażąda.

Sprawy szkół rolniczych, przedewszystkiem mianowanie delegatów do ich kuratorów, wykonuje się przez polską albo ruską sekcję zależnie od tego, w jakim języku odbywa się nauka.

§. 19.

Bez względu na to, czy centralny Wydział wydaje własną opinię, czy jej nie wydaje, mają być opinie sekcij przez Prezydium Rady kultury krajowej bez zmiany dalej podane.

§. 20.

Każda sekcya ma swoją własną kancelaryę oddzielnie od kancelaryi drugiej sekcji, mianuje swoich urzędników i nauczycieli wędrownych, oraz wykonuje nad nimi władzę dyscyplinarną.

Kancelarya jest podwładną dotyczącemu przewodniczącemu sekcji.

§. 21.

Prezydent Rady kultury krajowej czuwa nad urzędowaniem sekcij, nie naruszając ich samodzielności, uregulowanej niniejszą ustawą; bliżej unormuje to regulamin (§. 33.).

§. 22.

Sprawy, należące do Walnego Zgromadzenia delegatów.

Walne Zgromadzenie delegatów sekcji załatwia:

1. Sprawy, jakie c. k. Rząd, albo Wydział krajowy wy-

łącznie Walnemu Zgromadzeniu delegatów do załatwienia przedłoży;

2. Sprawy, jakie Wydział sekcji dla ich doniosłości dla kultury krajowej Walnemu Zgromadzeniu delegatów przedłożyć postanowił;

3. Sprawy, jakie przez poszczególnych delegatów albo przez poszczególne towarzystwa, uprawnione do wyboru w czasie przez regulamin przepisany (§. 33.). Wydziałowi sekcji do przedłożenia zgromadzeniu delegatów podane zostaną a Wydział uzna, że one pod obrady tego zgromadzenia się nadają.

§. 23.

Zwyczajne i nadzwyczajne Walne zgromadzenie delegatów.

Zwyczajne Walne zgromadzenie delegatów odbywa się raz w rok. Zwołanie zgromadzenia ma być przez odnośnego przewodniczącego sekcji w porozumieniu z prezydentem Rady krajowej kultury ogłoszone.

W razie potrzeby załatwienia jakiej ważnej a nagłej sprawy może być Walne zgromadzenie delegatów przez przewodniczącego sekcji z prezydentem Rady krajowej kultury, lub przez samego prezydenta Rady krajowej kultury zwołane.

Nadzwyczajne Walne zgromadzenie ma być także wtedy zwołane, gdy tego zażąda przynajmniej połowa delegatów odnośnej sekcji dla obrad nad sprawami oznaczonymi §. 22. ust. 3. Program Walnego zgromadzenia delegatów układa przewodniczący sekcji z prezydentem Rady krajowej kultury ewentualnie prezydent.

§. 24.

Prawomocność postanowień Walnego zgromadzenia delegatów.

Postanowienia Walnego zgromadzenia delegatów są wtedy prawomocne, gdy jest obecnym przewodniczący i przynajmniej połowa delegatów odnośnej sekcji.

Postanowienia zapadają większością głosów. Resztę innych postanowień unormuje regulamin.

Wybory Wydziału sekcijnego odbywają się absolutną większością głosów. Resztę postanawia regulamin.

§. 25.

Wspólne zgromadzenie członków Rady krajowej kultury.

W razie zgodnego życzenia obu Wydziałów sekcji mogą być zwołani wszyscy członkowie Rady krajowej kultury na wspólne posiedzenie.

Zgromadzenie to zwołują i program ich układają obaj przewodniczący sekcji z prezydentem Rady krajowej kultury.

Zgromadzeniu takiemu przewodzi prezydent ewentualnie wiceprezydent Rady krajowej kultury.

Uchwały wspólnych obrad zapadają podług postanowień paragrafu 24.

§. 26.

Zakres działania Wydziałów sekcji.

Wszystkie sprawy sekcji, nie należące podług §. 22-go Walnego zgromadzenia delegatów, należą bezpośrednio do zakresu działania Wydziału sekcji.

Tu przedewszystkiem należą:

1. Utrzymywanie urzędowych i zawodowych stosunków z Towarzystwami zastąpionemi w odnośnych sekcjach ;
2. Kwestye i sprawy, odnoszące się do rolniczych szkół a przedewszystkiem mianowanie członków ich kuratorów ;
3. Współudział w przeprowadzeniu zabiegów przedsięwziętych w celu podniesienia rolnictwa krajowego w miarę żądań c. k. Rządu lub Wydziału krajowego a przedewszystkiem kontrola użytych subwencyj państwowych i krajowych ;
4. Współudział przy załatwianiu spraw Wydziałowi centralnemu zastrzeżonych, o ile tego Wydział centralny zażąda ;
5. Inicytywa wniosków w sprawie kultury krajowej ;
6. Załatwianie spraw personalu biura sekcyjnego.

§. 27.

Do zakresu działania sekcji, należy układanie na rok następny preliminarzy subwencyj państwowych i krajowych, które przez Wydział krajowy uważane są za potrzebne w celu popierania poszczególnych gałęzi kultury krajowej.

Nadto układać winien Wydział sekcji preliminarz kosztów z jego własnymi i jego biura czynnościami połączonych.

Obydwa projekty preliminarza mają być przedkładane Wydziałowi centralnemu.

§. 28.

Wydział sekcyjny może w celu wyjaśnienia poszczególnych kwestyj zawodowych wysłuchiwać rzeczoznawców zawodowych, może ich zapraszać na swoje posiedzenia z głosem doradczym, może składać ze swych członków i mężów zaufania komitety dla załatwienia pewnych oznaczonych spraw, może ustanawiać mężów zaufania jako stałych referentów dla ważniejszych spraw kultury krajowej.

Zastępców rządu i Wydziału krajowego wolno delegować w celu informacyi na obrady sekcyjne wydziałów zawodowych rzeczoznawców z pomiędzy urzędników państwowych lub krajowych. Wydział sekcji jest uprawniony do zasiągania

informacji oraz wyjaśnień od towarzystw zastąpionych w sekcji w sprawach zakresu swego działania a ewentualnie do zainicjowania, ażeby c. k. Namiestnictwo zbierało takie wiadomości od Władz politycznych a Wydział krajowy od autonomicznych.

§. 29.

Oznaczenie dokładniejsze spraw, mających się przedkładać do załatwienia Wydziałowi sekcijnemu, a które tylko przez jego przewodniczącego prezydyalnie załatwiane być mają, uormuje regulamin, sekcjami uchwalony, a przez Wydział centralny przyjęty.

§. 30.

Posiedzenie Wydziałów sekcij.

Posiedzenia Wydziałów sekcij odbywają się prawidłowo co trzy miesiące, wedle potrzeby jednak mogą być i częściej zwoływane.

Bezwarunkowo musi posiedzenie Wydziału sekcij być zwołane, gdy tego zażąda połowa członków Wydziału.

Posiedzenie Wydziału sekcij zwołuje i porządek dzienny układa przewodniczący w porozumieniu z prezydentem Rady kultury krajowej.

§. 31.

Prawomocność uchwał Wydziału sekcij.

Uchwały Wydziału sekcij stają się prawomocnemi, gdy są obecni przewodniczący i połowa członków Wydziału.

Sprawy rozstrzyga się analogicznie do postanowień §. 16.

Wybory przeprowadza się w sposób przepisany w §. 24.

§. 32.

Wspólne posiedzenie obu Wydziałów sekcyjnych.

Obie sekcje w razie zgodnego życzenia obydwu sekcij mogą zebrać się na wspólne posiedzenie.

Posiedzenie takie zwołują i program jego układają obaj przewodniczący sekcij z prezydentem Rady kultury krajowej. Na posiedzeniu takim przewodniczy prezydent Rady kultury krajowej lub jego zastępca. Uchwały wspólnego posiedzenia zapadają po myśli postanowień §. 31.

§. 33.

Język urzędowy Rady kultury krajowej.

W Wydziale centralnym na wspólnych posiedzeniach i zgromadzeniach mają obydwa języki krajowe we wszystkich

obradach i urzędowaniu zownętrznem i wewnętrznem równe prawa.

W sekcji polskiej jest li tylko język polski, w ruskiej język ruski językiem rozpraw i urzędowania tak wewnętrznego jak zewnętrznego.

§. 34.

Regulamin Rady kultury krajowej.

Prócz postanowień wyrażonych w §§. 16., 21., 22., dalej §. 24. i 29. niniejszej ustawy, dokładniejsze przepisy dotyczące prawidłowego urzędowania Rady kultury krajowej oznaczone zostaną przez osobny regulamin sporządzony w ramach i po myśli niniejszej ustawy.

Regulamin ustanawia się przez Wydział centralny Rady kultury krajowej w porozumieniu z obiema sekcjami, a zatwierdza go w porozumieniu z Wydziałem krajowym c. k. Rząd.

§. 35.

Koszta Rady kultury krajowej.

Członkowie Rady kultury krajowej spełniają swoje czynności jak na zgromadzeniu delegatów, tak i na posiedzeniach Wydziałów sekcyjnych i Wydziału centralnego bezpłatnie; jest to urząd honorowy.

Członkowie jednak Wydziałów sekcyjnych i Wydziału centralnego mają prawo domagania się zwrotu kosztów z wykonywaniem ich urzędowania połączonych.

Postanowienia bliższe w tym kierunku wyda Wydział krajowy.

§. 36.

Administracyjne koszty urzędowania Rady kultury krajowej pokrywa fundusz krajowy.

Preliminarze (§. 17 ust. 2.) i zamknięcia roczne wydatków mają być corocznie w odpowiednim czasie Wydziałowi krajowemu przedłożone, aby tenże był w stanie poddać sejmowej uchwale.

Prawo ostatecznego zatwierdzenia preliminarzy, przyjęcia do wiadomości rachunkowego zamknięcia i systemizowanie personelu urzędniczego Rady kultury krajowej, przysługuje Sejmowi krajowemu.

§. 37.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa i spraw wewnętrzych.
